

Vonnisnummer / Griffienummer 2024 / 2607
Repertoriumnummer / Europees
Datum van uitspraak 27 mei 2024
Naam van de beklagde(n)
Systeemnummer parket 20CO51551 Rolnummer Notitienummer parket AN64.H1.97/2020

rechtbank van eerste aanleg
Antwerpen, afdeling
Antwerpen
Kamer AC1

Vonnis

Aangeboden op
Niet te registreren

In de zaak van het openbaar ministerie
tegen:

BEKLAAGDEN:

1. RRN

geboren te op
van Belgische nationaliteit
ingeschreven te

beklaagde, vertegenwoordigd door meester
loco Meester advocaat te

advocaat te

2.

met maatschappelijke zetel gevestigd te
ingeschreven onder het ondernemingsnummer

beklaagde, vertegenwoordigd door meester
loco Meester advocaat te

advocaat te

TENLASTELEGGING(EN)

Als dader of mededader in de zin van artikel 66 van het strafwetboek;

**Op het onroerend goed gelegen te
gekadaastreerd als
met een oppervlakte van 14a 40ca,
eigendom van
ingevolge akte dd. 18 augustus 2009**

A schending vergunningsplicht

buiten de gevallen bedoeld in artikel 16.6.1. § 1 lid 2 van het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, opzettelijk of door gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid, zonder omgevingsvergunning een ingedeelde inrichting of activiteit van de eerste of de tweede klasse te hebben geëxploiteerd of veranderd,
(art. 5.2.1. §§ 3, 4 en 6 lid 1, en 16.6.1. § 1 lid 1 Decreet 05 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid ; art. 5, 1°, c), 5, 2°, b) en 6 lid 1 en 2 Decreet 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning)

1 te in de periode van 22 mei 2020 tot en met 28 januari 2023, meermaals, op niet nader bepaalde data, laatst op 27 januari 2023,

door

namelijk opslag en mechanische behandeling van niet-gevaarlijk schroot, ingedeeld onder rubriek 2.2.2.c van Bijlage 1 van het Besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (VLAREM II),

2 te in de periode van 22 mei 2020 tot en met 28 januari 2023, meermaals, op niet nader bepaalde data, laatst op 27 januari 2023,

door

namelijk de opslag en mechanische behandeling van andere gevaarlijke afvalstoffen, ingedeeld onder rubriek 2.2.2.g van Bijlage 1 van VLAREM II,

B gewoonlijk gebruiken, aanleggen of inrichten van grond voor opslaan van gebruikte of afgedankte voertuigen, allerlei materialen, materieel of afval zonder of in strijd met een geldige vergunning buiten de gevallen bedoeld in de artikelen 4.2.2. tot en met 4.2.4. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, het gewoonlijk gebruiken, aanleggen of inrichten van een grond voor het opslaan van gebruikte of afgedankte voertuigen, of van allerlei materialen, materieel of afval, hetzij zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning, verkavelingsvergunning, omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen of omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden, hetzij in strijd met de betreffende vergunning te hebben uitgevoerd, hetzij na verval, vernietiging of het verstrijken van de termijn van de betreffende vergunning, hetzij in geval van schorsing van de betreffende vergunning, verder te hebben uitgevoerd, namelijk het gewoonlijk gebruiken van het terrein op het adres te _____, voor het opslaan van allerlei materiaal, materieel en afval, zoals onder meer schrootafval, afgedankte elektrische en elektronische apparatuur, zoals kapotte elektrische toestellen, printplaten, condensatoren, elektrische kabels, lamparmaturen met de TL-lampen nog aanwezig,

(art. 4.2.1., 5°, a), 4.2.2., 4.2.3., 4.2.4., 6.2.1. lid 1, 1°, en 6.3.1. § 1 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening ; art. 5, 1°, a), en 6 lid 1 en 2 Decreet 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning)

te _____ in de periode van 22 mei 2020 tot en met 28 januari 2023, meermaals, op niet nader bepaalde data, laatst op 27 januari 2023,

door

C opzettelijk achterlaten of beheren van afvalstoffen in strijd met de voorschriften van het Materialendecreet of de uitvoeringsbesluiten ervan

opzettelijk, in strijd met de wettelijke voorschriften of in strijd met een vergunning, afvalstoffen te hebben achtergelaten, beheerd of overgebracht, te weten afvalstoffen te hebben achtergelaten of beheerd in strijd met de voorschriften van het Decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen of de uitvoeringsbesluiten ervan, namelijk het opslaan van allerlei afval, onder meer schrootafval, afgedankte elektrische en elektronische apparatuur, zoals kapotte elektrische toestellen, printplaten, condensatoren, elektrische kabels, lamparmaturen met de TL-lampen nog aanwezig, zoals vermeld onder tenlasteleggingen A.1 en A.2, in strijd met de wettelijke voorschriften of in strijd met een vergunning,

(art. 16.6.3. § 1 lid 1 en 16.6.4. Decreet 05 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid ; art. 3, 1° en 7°, 12 § 1 en 69 Decreet 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen, en art. 5.2.1. §§ 3, 4 en 6 lid 1, en 16.6.1. § 1 lid 1 Decreet 05 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid; art. 5, 1°, c), 5, 2°, b) en 6 lid 1 en 2 Decreet 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning)

te _____ tussen 22 mei 2020 en 28 januari 2023, meermaals, op niet nader te bepalen data en laatst op 27 januari 2023

door

D niet naleven maatregelen

opzettelijk de opgelegde bestuurlijke maatregelen, bestuurlijke geldboeten, voordeelontnemingen, veiligheidsmaatregelen of de door de rechter opgelegde maatregelen niet te hebben uitgevoerd, betaald of te hebben genegeerd, namelijk het niet naleven van de bestuurlijke maatregel A/16813/2020 dd. 17 december 2020,

(art. 16.6.1. § 2, 1° Decreet 05 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid)

te in de periode van 17 december 2020 tot en met 27 januari 2023,

door

Tevens gedagvaard om, bij toepassing van artikel 16.6.4 van het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, zich te horen veroordelen tot het inzamelen, vervoeren en verwerken van de achtergelaten afvalstoffen binnen een door de rechter vastgestelde termijn, onder verbeurte van een dwangsom van 100 euro per dag bij niet naleving van deze veroordeling.

PROCEDURE

Gezien het bewijs van overschrijving van de dagvaarding van beklagde op het kantoor Rechtszekerheid dd. 18 augustus 2023 ref :

De behandeling en de debatten van de zaak hadden plaats in openbare terechtzitting.

De rechtspleging verliep in de Nederlandse taal.

De rechtbank nam kennis van de stukken van de rechtspleging en hoorde alle aanwezige partijen.

beoordeling

op strafgebied

feiten

a.
(eerste beklagde, verder: is sinds 2005 de zaakvoerder van
(tweede beklagde, verder: is actief in afbraak- en ontmantelingswerken van gebouwen.

Deze onderneming sloeg jarenlang een grote hoeveelheid afval, waaronder schroot en AEEA, op te op een terrein gelegen in agrarisch gebied. De opslag- en behandelactiviteiten vonden minstens van 23 mei 2020 t.e.m. 27 januari 2023 plaats zonder omgevingsvergunning en hierbij werden de geldende milieuregels niet nageleefd.

b.
Op 17 december 2020 werd een bestuurlijke maatregel opgelegd, onder meer om de aanwezige afvalstoffen waarvoor geen geldige omgevingsvergunning voorgelegd kon worden van het terrein te ontruimen, een afvalregister bij te houden en het tijdelijk opgeslagen afval regelmatig af te voeren tegen 1 juni 2021. Voor de opslag- en behandelingsactiviteiten diende voor diezelfde datum een omgevingsvergunning verkregen te worden. Deze maatregel werd niet nageleefd.

bewijs, kwalificatie en toerekening

c.

Op 23 mei 2020 merkte een toezichthouder van de omgevingsinspectie tijdens een andere controle een geur van afvalverbranding en een rookpluim met een blauwe schijn in de nabijheid op. Ter plaatse stelden de toezichthouders vast dat er resten hout in een bad op het terrein verbrand werden en dat één van de werknemers elektriciteitskabels aan het strippen was. Er lag tevens een grote hoeveelheid oud metaal in verscheidene hopen verzameld. Naast bouw- en sloopafval bleek er tevens AEEA en ander afval zoals fietsen, printplaten in grote hoeveelheden op het terrein opgeslagen te worden. De omvang van de aanwezige afval overschreed kennelijk de hoeveelheid van afvalstoffen die voorlopig opslagen werden in functie van een georganiseerde regelmatige afvoer. Voor de locatie was geen omgevingsvergunning afgeleverd. Een dergelijke vergunning zou ook moeilijk verkregen kunnen worden, aangezien het terrein gelegen was in agrarisch gebied.

stelde dat behoudens onbruikbaar hout geen ander afvalstoffen werden verbrand in het bad. De oude metalen die bij de afbraak van gebouwen vrijkwamen lagen op het terrein om verder gesorteerd te worden.

d.

Bij hercontrole op 5 november 2020 bleek dat er, ondanks de aanmaningen, nog steeds een grote hoeveelheid aan afvalstoffen, waaronder schroot en AEEA, aanwezig was op het bedrijfsterrein. Op 27 november 2020 werd een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend, beperkt tot de ingedeelde activiteiten.

e.

Naar aanleiding van de vaststellingen van 5 november 2020 werd op 17 december 2020 een bestuurlijke maatregel opgelegd aan met de verplichting tegen 1 juni 2021 een omgevingsvergunning voor te leggen voor de opslag- en behandelactiviteiten en alle niet-vergunde opgeslagen afvalstoffen legaal af te voeren.

Bij een aangekondigde hercontrole op 11 maart 2022 met het oog op nazicht van de opgelegde bestuurlijke maatregel, was de opslag van de afvalstoffen verminderd en ordelijker georganiseerd, maar gebeurde het sorteren nog steeds niet in afgedekte containers. Het schroot werd duidelijk nog steeds op het terrein behandeld door het depollueren van AEEA en het splitsen van de metalen.

f.

Bij hercontroles op 4 januari 2023 en 27 januari 2023 was de toestand nog steeds onveranderd. Het schroot lag opnieuw in grote hopen verzameld en het AEEA werd nog steeds ontmanteld en gedepollueerd op het terrein. Uit nazicht bleek dat de vergunningsaanvraag van 27 november 2020 onvolledig werd verklaard en geen nieuwe aanvraag ingediend werd.

De toestand bleef ongewijzigd bij hercontroles op 10 maart 2023, 30 mei 2023, 12 juli 2023, 9 september 2023, 28 september 2023, 12 oktober 2023, 9 november 2023 en 25 november 2023. bleef bij haar verklaring dat het ongesorteerde afval in de praktijk niet afgevoerd zou kunnen worden.

g.

In haar verhoor verklaarde dat zij geen weet had dat de opslag- en behandelactiviteiten een vergunning vereisten. Ze lichtte toe een milieuvadvisbureau ingeschakeld te hebben, maar de actuele status van het dossier niet te kennen.

h.

Bij de behandeling ter zitting en in besluiten werden de feiten betwist.

De verdediging hield voor dat de in de dagvaarding ten laste gelegde feiten onvoldoende duidelijk omschreven zijn en verzoekt de strafvordering onontvankelijk te verklaren omdat er sprake zou zijn van de zogenaamde *exceptio obscuri libelli*. De verdediging verwijst echter verkeerdelijk naar andere inbreuken, dan de milieumisdrijven omschreven in de dagvaarding en steunt zich op artikel 702 Gerechtelijk Wetboek, terwijl artikel 182 Wetboek Strafvordering in strafzaken toepassing vindt op de dagvaarding.

De aan _____ ten laste gelegde feiten zijn allerm minst onduidelijk. De aan de feitenrechter voorgelegde feiten worden immers in de eerste instantie bepaald door de gedinginleidende akte (in deze de rechtstreekse dagvaarding), zo nodig nader te bepalen door de overige elementen van het strafdossier. Dit voorwerp van de strafvordering is in deze zaak voldoende helder om zekerheid te hebben over de contouren ervan en om beklagden in de mogelijkheid te stellen hun verweer te voeren (zie ook de omschrijving van de feiten hierboven en de explicitering onder de tenlasteleggingen in de dagvaarding). In zoverre _____ in besluiten verwijzen naar inbreuken op het Sociaal Strafwetboek en de faillissementswet, ligt de onduidelijkheid bij de verdediging, niet bij de vervolging.

i.

De verdediging argumenteert verder dat het DABM geen wettelijke basis biedt voor het opleggen van een dwangsom gekoppeld aan de herstelmaatregel van artikel 16.6.4 DABM. Dit betreft evenwel een hoofdveroordeling waar op basis van het Gerechtelijk Wetboek, indien gevorderd, de accessoire veroordeling tot en dwangsom aan gekoppeld kan worden.

Ten overvloede valt niet in te zien hoe het per hypothese vragen van een accessoire veroordeling zonder wettelijke basis de ontvankelijkheid van de hoofdvordering zou kunnen aantasten.

j.

De feiten zijn bewezen op basis van de aangehaalde vaststellingen en de gevoegde fotoverslagen. Het feit dat na een lang bestuurlijk traject doorlopen te hebben aan de wederrechtelijke toestand verholpen werd, weerlegt het bewijs van de feiten zoals weerhouden in de incriminatieperiode niet.

De tijdsbepaling van tenlastelegging D wordt beperkt en bepaald op 1 juni 2021, aangezien op die datum uiterlijk aan de bestuurlijke maatregel van 17 december 2020 voldaan diende te zijn, maar dit niet het geval was. De feiten werden correct gekwalificeerd in de rechtstreekse dagvaarding en worden beklagden toegerekend.

straf en strafmaat

k.

Het opleggen van een straf benadrukt het belang van de overtreden norm en dient als signaal, zowel naar de beklagde toe als naar de maatschappij in haar geheel. De bestraffing beoogt het herstel van de door het misdrijf aangebrachte maatschappelijke schade. De bestraffing dient ook om de maatschappij te beschermen. Tegelijk wordt de maatschappelijke reactie ten aanzien van de dader naar aanleiding van het misdrijf met de bestraffing afgerond en indien mogelijk wordt de dader ertoe gebracht herhaling te vermijden.

Bij het bepalen van de concrete straffen wordt rekening gehouden met de aard en de ernst van de feiten, de concrete feitelijke omstandigheden en persoonlijke omstandigheden van de dader.

De bewezen feiten werden met eenzelfde strafbaar opzet gepleegd, zodat aan iedere beklagde één hoofdstraf wordt opgelegd en de mogelijke straf bepaald wordt door het feit waarvoor de wet de strengste straf voorschrijft.

l.

De activiteiten van economische actoren worden gereguleerd om het evenwicht met de overige subjecten en activiteiten in de samenleving te garanderen. Dit geldt in het bijzonder voor activiteiten die een mogelijk negatieve impact hebben op de omgeving, namelijk mens en natuur. Een fijnmazig systeem van exploitatievoorwaarden en vergunningen is hierbij een nuttig en noodzakelijk hulpmiddel.

Voorafgaande toelatingen en voorwaarden hebben slechts nut wanneer ze nageleefd worden en afgedwongen worden bij niet-naleving. Het gedogen van inbreuken ondermijnt niet alleen de publieke controle op hinderlijke economische activiteiten, het zou tevens het ondernemerschap in de betreffende sector schaden door oneerlijke concurrentie in het leven te roepen.

In deze maakten beklaagden gedurende jaren gebruik van een perceel in agrarisch gebied voor de opslag en behandeling van schroot en ander afval, zonder de geldende voorwaarden na te leven. Het staat al jarenlang vast dat de activiteiten niet vergund zijn en niet vergund kunnen worden. Niettemin werd de exploitatie ter plaatse ondanks een langdurig bestuurlijk traject jarenlang verdergezet.

als zaakvoerder sloegen op een onwettige en onvoorzichtige manier afval op, met een ernstig gevaar voor milieuschade tot gevolg. Hun onwettig handelen hield ook een kostenbesparing in, wat een oneerlijke concurrentieel voordeel opleverde.

m.

De bewuste schending van de milieureglementering kende een ernstige omvang en lange duur, wat met zich brengt dat er ernstige misdrijven werden gepleegd. Een langdurig (eerst bestuurlijk) handhavingstraject gedurende meer dan twee jaar, kon slechts na het uitbrengen van de dagvaarding op 12 maart 2024 het gewenste resultaat bereiken.

is een vrouw van jaar oud, die reeds twee correctionele veroordelingen opliep is een eerder kleine vennootschap die één correctionele en politionele veroordeling opliep.

Anders dan namens de verdediging aangehaald, is de redelijke termijn voor de beoordeling van de strafvordering in deze zaak niet overschreden. De verdediging houdt ten onrechte voor dat het onderzoek een te lange duur heeft gekend. De weinig constructieve houding van beklaagden die van bij aanvang van de vaststellingen werden aangemaand een stappenplan op te stellen, heeft tot gevolg gehad dat tot verscheidene opvolgcontroles overgegaan moest worden en het onderzoek bijgevolg een langere duur kende. De volledige duur van de strafprocedure tot het oordeel ten gronde is niet onredelijk.

Een opschorting van de uitspraak van een veroordeling zou in het licht van de ernst van de feiten en het strafrechtelijk verleden van beklaagden geen gepast signaal zijn.

De hierna bepaalde geldboetes, gedeeltelijk met uitstel van tenuitvoerlegging, zijn gepast rekening houdende met de ernst van de feiten, de impact van de hierna bepaalde verbeurdverklaring van het vermogensvoordeel t.a.v en het uiteindelijke verwijderen van de afvalstoffen.

n.

Het openbaar ministerie vordert de verbeurdverklaring van het vermogensvoordeel dat beklaagden uit de misdrijven haalden. Het raamt dit vermogensvoordeel op 16.600 euro en baseert zich hiervoor op een raming naar billijkheid, die 20% van de gemiddelde bruto jaaromzet zoals weergegeven in de beschikbare jaarrekeningen van 2020 en 2021 bedraagt.

De bijzondere verbeurdverklaring is noodzakelijk om ervoor te zorgen dat wie wederrechtelijke vermogensvoordelen opstreekt, deze niet kan behouden. De winst uit de wederrechtelijke handel levert een wederrechtelijk voordeel op, behoudens het deel van de werkzaamheden dat op externe locatie

werd uitgevoerd. De onderneming realiseerde een vermogensvoordeel door de kost van een wettelijke inzameling en afvoer van afvalstoffen uit te sparen en door gebruik te maken van een locatie waar minder kosten aan verbonden waren dan een vergund terrein. Zonder een omgevingsvergunning kon de exploitatie niet op het terrein uitgebaat worden. Het bedrag van 16.600 euro maakt geen onredelijk zware straf uit, aangezien dit overeenstemt met de helft van de gemiddelde over te dragen winst van de boekjaren 2020 en 2021.

Aangezien primair voordeel haalde uit de exploitatie van de onderneming, wordt de verbeurdverklaring van het vermogensvoordeel enkel lastens deze onderneming uitgesproken.

herstel

o.

Het openbaar ministerie nam de herstellvordering op basis van artikel 16.6.4 DABM op in de dagvaarding.

Aan het straf dossier werd een stuk gevoegd betreffende vaststellingen van 12 maart 2024, gestaafd met foto's, waaruit blijkt dat er geen afval meer is opgeslagen op het terrein.

Het openbaar ministerie bevestigde dat de herstellvordering op basis van artikel 16.6.4 DABM zonder voorwerp is.

TOEGEPASTE WETTEN

De rechtbank houdt rekening met de volgende artikelen die de bestanddelen van de misdrijven en de strafmaat bepalen, en het taalgebruik in gerechtszaken regelen:

art. 1, 2, 11, 12, 14, 16, 31, 32, 34, 35, 37, 41 wet van 15 juni 1935;

art. 1, 2, 3, 5, 6, 7, 7bis, 25, 38, 39, 40, 41, 41bis, 42, 43bis, 65, 66 strafwetboek;

art. 185 Sv;

art. 4 V.T.Sv;

alsook de wetsbepalingen aangehaald in de inleidende akte en in het vonnis.

De rechtbank:

op tegenspraak ten aanzien van besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

Op strafgebied

Omschrijft de tijdsbepaling van tenlastelegging D als volgt: "op 1 juni 2021".

Ten aanzien van eerst beklagde

Veroordeelt voor de vermengde feiten van de tenlasteleggingen A1, A2, B, C en D -met aangepaste tijdsbepaling-:

tot een **geldboete van 12000,00 EUR**, zijnde **1500,00 EUR** verhoogd met 70 opdecimen.

Boete vervangbaar bij gebreke van betaling binnen de wettelijke termijn door een gevangenisstraf van 90 dagen.

Verleent **uitstel** van tenuitvoerlegging wat betreft deze **geldboete** voor een termijn van **3 jaar**, doch slechts voor een gedeelte van **8000,00 EUR**, zijnde **1000,00 EUR** verhoogd met 70 opdecimen.

Veroordeelt tot betaling van:

- een bijdrage van 1 maal 200,00 EUR, zijnde de som van 1 maal 25,00 EUR verhoogd met 70 opdecimen, ter financiering van het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en de occasionele redders;
- een bijdrage van 24,00 EUR aan het Begrotingsfonds voor juridische tweedelijnsbijstand;
- een vaste vergoeding voor beheerskosten in strafzaken. Deze vergoeding bedraagt 58,90 EUR;
- de kosten van de strafvordering tot op heden begroot op $1/2 \times 332,82 = 166,41$ EUR.

Ten aanzien van

tweede beklaagde

Veroordeelt voor de vermengde feiten van de tenlasteleggingen A1, A2, B, C en D -met aangepaste tijdsbepaling-:

tot een **geldboete** van **10000,00 EUR**, zijnde **1250,00 EUR** verhoogd met 70 opdecimen.

Verleent **uitstel** van tenuitvoerlegging wat betreft deze **geldboete** voor een termijn van **3 jaar**, doch slechts voor een gedeelte van **6000,00 EUR**, zijnde **750,00 EUR** verhoogd met 70 opdecimen.

Verklaart verbeurd overeenkomstig artikel 42, 3° en 43bis Sw. de vermogensvoordelen voor een bedrag van 16.600 euro.

Veroordeelt

tot betaling van:

- een bijdrage van 1 maal 200,00 EUR, zijnde de som van 1 maal 25,00 EUR verhoogd met 70 opdecimen, ter financiering van het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en de occasionele redders;
- een bijdrage van 24,00 EUR aan het Begrotingsfonds voor juridische tweedelijnsbijstand;
- een vaste vergoeding voor beheerskosten in strafzaken. Deze vergoeding bedraagt 58,90 EUR;
- de kosten van de strafvordering tot op heden begroot op $1/2 \times 332,82 = 166,41$ EUR.

Herstel

Stelt vast dat de herstellvordering zonder voorwerp is.

Dit vonnis is geweest en uitgesproken in openbare zitting op 27 mei 2024 door de rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, afdeling Antwerpen, kamer AC1:

rechter

in aanwezigheid van het lid van het openbaar ministerie vermeld in het proces-verbaal van de terechtzitting,
met bijstand van griffier